

Z HISTORII RÓŻAŃCA

Ważnym aspektem rozwoju różańca jest jego związek z liturgią Kościoła. Pięknie tę prawdę ujął Ojciec Święty Paweł VI w adhortacji apostołskiej o kulcie Najświętszej Maryi Panny: „Praktykę różańca należy uważać jakby za latorośl, która wyrosła z czcigodnego pnia świętej liturgii, i że nazwano go Psalterzem Dziewicy z tego powodu, iż dzięki niemu prości wierni mogli przyłączyć się do pieśni pochwalnej i wstawiennictwa Kościoła powszechnego” (Marialis cultus, 18).

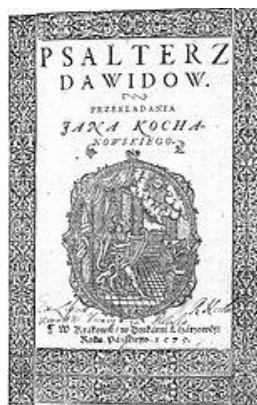
Słowa Ojca Świętego skłaniają nas do refleksji nad liturgią, a szczególnie nad modlitwą psalmami.

Modlitwa psalmami

Ojciec Święty Jan Paweł II w swoim ostatnim cyklu katechez przybliżył całemu Kościołowi znaczenie psalmów. Rozważamy kilka myśli z jego katechezy wygłoszonej 28 marca 2001 roku.

Ojcowie Kościoła „dzięki głębokiej duchowej wnikliwości potrafili odnaleźć i wskazać zasadniczy «klucz» do lektury Psalmów w samym Chrystusie, w głębi Jego tajemnicy. Ojcowie byli o tym głęboko przekonani: Psalmi mówią o Chrystusie. Rzeczywiście, zmartwychwstały Jezus odniósł do siebie słowa Psalmów, gdy rzekł do uczniów: «Musi się wypełnić wszystko, co napisane jest o Mnie w Prawie Mojżesza, u Proroków i w Psalmach» (Łk 24,44). Ojcowie dodają, że w Psalmach mówi się do Chrystusa lub że wręcz przemawia sam Chrystus. Stwierdzając to, nie mieli na myśli tylko Osoby Jezusa, lecz *Christus totus*, całego Chrystusa, na którego składa się Chrystus głowa i Jego członki.

Dlatego chrześcijanin może czytać Psalmi w świetle całej tajemnicy Chrystusa. Właśnie ta perspektywa pozwala dostrzec również ich wymiar eklezjalny, który w sposób szczególny podkreślony zostaje przez chóralny

śpiew Psalmów. Dzięki temu rozumiemy, dlaczego począwszy od pierwszych wieków Psalmy mogły zostać przyjęte jako modlitwa Ludu Bożego. Jeśli w pewnych okresach historycznych pojawiała się tendencja do wyboru innych modlitw, to wielką zasługą mnichów jest zachowanie znaczącej roli Psalmów w Kościele [...].

Interesujący jest w tym kontekście piękny list napisany przez św. Atanazego do Marcelina w pierwszej połowie IV w., kiedy szerzyła się herezja arińska podważająca wiarę w bóstwo Chrystusa. W sytuacji gdy heretycy przyciągali do siebie ludzi również pieśniami i modlitwami, które skutecznie oddziaływały na ich uczucia religijne, wielki Ojciec Kościoła ze wszystkich sił poświęcił się nauczaniu Psałterza przekazanego przez Pismo Święte (por. PG 27, 12 nn.). W ten sposób do «Ojczyzny nasz», czyli Modlitwy Pańskiej w najwłaściwszym tego słowa znaczeniu, dołączyła się praktyka modlitwy psalmodycznej, która wkrótce rozpowszechniła się wśród chrześcijan [...]. Księga Psalmów pozostaje jednakże idealnym źródłem modlitwy chrześcijańskiej i Kościół wciąż będzie czerpał z nich natchnienie w nowym tysiącleciu”.

Psalterz Paternoster

Choć wszyscy doceniali znaczenie psalmów, to jednak nie wszyscy mogli je odmawiać. Przeszkodą był brak tekstów, a także nieumiejętność czytania przez wielu mnichów. W naturalny więc sposób, w ciągu kilku wieków, w tradycji pustelniczej i klasztornej ukształtował się zwyczaj zastępowania 150 psalmów odmawianiem 150 „Ojczyzny nasz”. Wielu odmawiało tę modlitwę 300 razy w ciągu dnia, o czym już była mowa w poprzednim „Zelatorze”. Ta liczba była podzielona na części, które były odmawiane w różnych porach dnia. Tak tworzyła się tradycja modlitwy nazywanej „Psałterz Paternoster” lub „Różaniec Pasternoster”.

VII OGÓLNOPOLSKA PIELGRZYMKA ŻYWEGO RÓŻAŃCA NA JASNĄ GÓRĘ

W sobotę, 1 czerwca, odbyła się VII ogólnopolska pielgrzymka Żywego Różańca na Jasną Górę. Jej główne hasło brzmiało: „W mocy Ducha Świętego z Pauliną Jaricot”. Pierwsza część hasła nawiązuje do programu duszpasterskiego Episkopatu Polski, a druga część wskazuje na postać Sługi Bożej Pauliny Jaricot, założycielki Żywego Różańca”. W tym roku, w ramach Wielkiej Nowenny Różańcowej, staramy się lepiej poznać tę niezwykłą postać, a także modlić się jej rychłą beatyfikacją. Tematem

obecnego roku Nowenny jest „duchowość sługi Bożej Pauliny Jaricot, założycielki Żywego Różańca i Dzieła Rozkrzewiania wiary”.

W programie pielgrzymki, oprócz głównej części, jaką była Eucharystia sprawowana pod przewodnictwem biskupa Antoniego Długosza, a także słowa krajowego moderatora Żywego Różańca, informacji o zaangażowaniu misyjnym naszej wspólnoty oraz nowych publikacjach Sióstr Loretanek, wygłoszona została przez ks. Bogdana Michalskiego konferencja o życiu i działalności Pauliny Jaricot. Prelegent ukazał jej środowisko życia, doświadczenia młodości, nawrócenie, wielką aktywność życiową, a także trunde zmagania, jakie przechodziła w ostatnim etapie swojej ziemskiej wędrówki.

Do postaci Założycielki naszej różańcowej wspólnoty będziemy wracać wiele razy w ciągu tego roku. Trzeba, abyśmy ją lepiej poznali, ubogacili się jej wiarą, pełnym oddaniem się Bogu, gorliwością w modlitwie i w służbie ludziom.

Dziesiątek różańca

Archidiecezja Krakowska prowadziła w czasie pielgrzymki modlitwę różańcową. Odmawialiśmy jeden dziesiątek różańca, poświęcając więcej czasu i uwagi każdemu elementowi tej modlitwy. Poniżej zamieszczony jest fragment rozważania wprowadzającego, które pomaga bardziej się skupić na przeżywanej tajemnicy i wyraźniej dostrzec w niej obecność Boga. Przywołane są przeżycia Mojżesza na górze Horeb.

Pierwsze doświadczenie: „Mojżesz widział, jak krzew płonął ogniem, a nie spłonął od niego. Wtedy Mojżesz powiedział do siebie: «Podejdę, żeby się przyjrzeć temu niezwykłemu zjawisku» (Wj 3,2-3). Mojżesz zobaczył coś niezwykłego i chciał się temu uważniej przyjrzeć. Dokładnie to przeżywamy w każdej tajemnicy różańcowej. Ona nas fascynuje. Przyciąga naszą uwagę. Ciągłe na nowo pytamy, co Bóg ukrył w tej tajemnicy? Zbliżamy się do niej z zainteresowaniem i ciekawością. Odkrywamy, że w płonie w niej ogień Bożej miłości, że jest w niej obecny i działa Duch Święty.

Drugie doświadczenie: „Gdy Pan ujrzał, że Mojżesz podchodził, żeby się przyjrzeć, zawołał Bóg do niego ze środka krzewu: «Mojżeszu, Mojżeszu!» On zaś odpowiedział: «Oto jestem». Rzekł mu Bóg: «Nie zbliżaj się tu! Zdejm sandały z nóg, gdyż miejsce, na którym stoisz, jest ziemią świę-

ta»” (Wj 3,4-5). Również to doświadczenie Mojżesza jest nam bliskie. Wykonujemy gesty szacunku i czci, gdyż jesteśmy w obecności Bożej. Bóg pierwszy do nas przemawia. Wzywa nas po imieniu. Na Jego słowa odpowiadamy jak Mojżesz: „Oto jestem”. Jestem przy Jezusie i Maryi, w skupieniu rozważam wszystko, co Jezus mówił i czynił.

Trzecie doświadczenie: „Mojżesz rzekł Bogu: «Oto pójdę do Izraelitów i powiem im: Bóg ojców naszych posłał mię do was. Lecz gdy oni mnie zapytają, jakie jest Jego imię, to cóż im mam powiedzieć?» Odpowiedział Bóg Mojżeszowi: «JESTEM, KTORY JESTEM». I dodał: «Tak powiesz synom Izraela: JESTEM posłał mnie do was»” (Wj 3,13-14). Bóg objawia swoje imię Mojżeszowi przemawiając do niego z wnętrza ognia. Nam objawia siebie przemawiając do nas z wnętrza każdej tajemnicy różańcowej. Ojciec objawia się nam w swoim Synu, Jezusie Chrystusie. Mówi: „Jestem” najpierw w tajemnicy poczęcia i narodzenia. Mówi: „Jestem” w tajemnicy ofiarowania i znalezienia. Mówi: „Jestem” w tajemnicach światła. Ze zdumieniem i miłością odkrywamy, jak bardzo jest On obecny w ludzkim cierpieniu, w walce o wyzwolenie człowieka z grzechu, a także w każdej z chwalebnych tajemnic różańca. Rozważając je, coraz lepiej poznajemy imię Boga i Jego obecność, która jest obecnością zbawczą.

Pozwólmy, aby w rozważaniu każdej tajemnicy ogień Boży nas przeni-kał, aby głos Boga do nas docierał i imię Boga nam się objawiało, aby by-cie przy Maryi i przeżywanie z Nią każdej tajemnicy było wydarzeniem wiary i nie ograniczało się do pośpiesznego odmówienia znanych nam na pamięć modlitw.

Adres do korespondencji: „Żywy Różaniec”, Kuria Metropolitalna, ul. Franciszkańska 3, 31-004 Kraków. Strona internetowa: www.zr.diecezja.pl Redaktor: Ks. Stanisław Szczepaniec.